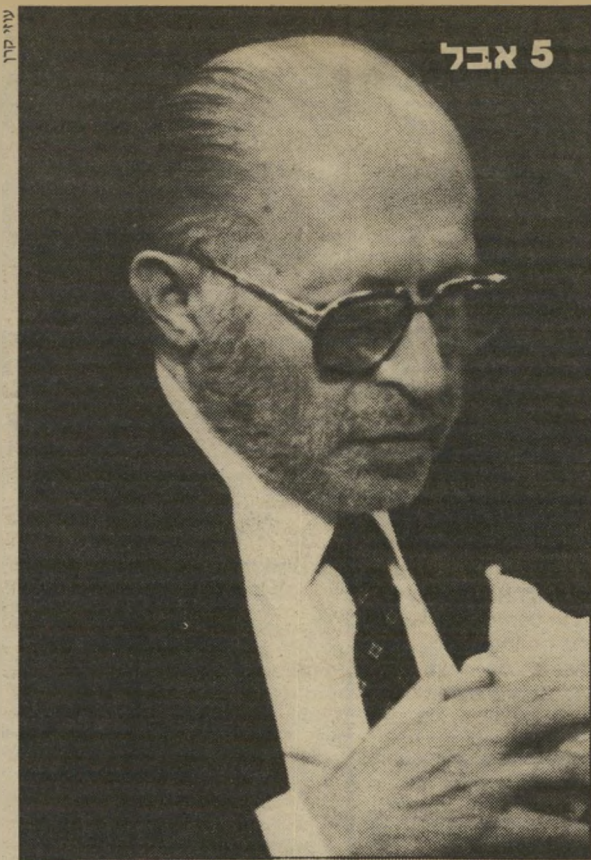

מכה. בהלוויית עליזה בגין

מתרחק והולך

אחרי האבל, שוב בכנסת

העיתונאים מנסים נואשות להשיג את התשובה. כל חג ומועד ותאריך היסטורי הם מצלצלים, שואלים, רוצים להבין. האיש משיב בנימוס. על לבנון אינו מוכן לדבר. עריין.

7 מלבנון שנים

סגור ביפיהינוף

תראה, אמר לי דורו, אני בן 30, ופתאום באים, מגייסים אותי, ותוך שעות אני רץ בין פגזים ליד צידון כשמסביב נהרגים חברים. הייתי המום. אחרי המלחמה הזו ידעתי שהעסק הקרבי נגמר בשבילי. שה צעירים יילכו להילחם.

במלחמת יום הכיפורים לא דיברנו ככה. אז עדיין לא התעורר הוויכוח הישן על מילי-חמת-אינ-ברירה. כשהמיונים המצריים ירדו עלינו בתעלה, לא היה ספק שהברירה היחידה היא לקבור את עצמך עמוק בשוחה, ואחרי-כך, פשוט לעמוד מולם ולירות בכל הכוח.

הוויכוח אם בגין הסתגר בגלל מילחמת-הלבנון הוא ויכוח שולי. בגין הסתגר אחרי מילחמת-הלבנון, וההתחמקות העיקבית שלו, מלתת תשובות לשאלות הקשורות במילחמה, מחוקת את ההנחה שהשלט שגשא את מיספרי ההרוגים ושהנוף בוקר-בוקר מול עיניו עשה את פעולתו. בגין כפה על עצמו הסתגרות ביפיהינוף שבירושלים. מהחלון, אגב, רואים היטב את צירו האחורי של בית-הקברות הצבאי שבהר-הרצל.

כשיש להם ברירה, רוב האנשים הנודר-מליים יבחרו שלא להילחם. כמעט כל חברי, יוצאי סירות בצה"ל, הפסיקו ללכת למילוי-אים אחרי מילחמת-הלבנון. לא, לא בגלל מניעים פוליטיים או סרבנות אידיאולוגית. סתם מפני שהמלחמה הזו הבהירה להם שכעצם יש צבא סדיר ומיקצועי שיכול לעי-שות את העבודה השחורה בשכילים, ולהם כבר יש מה להפסיד. הפגיעה הקשה של לבנון לא היתה הכיסלון הצבאי או המריני, אלא במהפך הפסיכולוגי הזה, שעבר על שיכבת-גיל שלמה.

שנתיים נמשכה המלחמה בלבנון והיחידה שלי נשלחה תמיד למילואים בדרום. אף אחד לא התלונן.

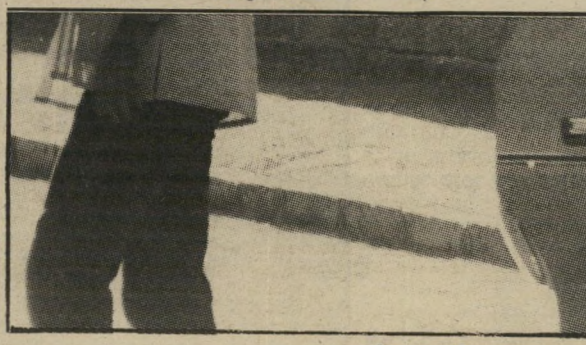
בזמן הזה בגין כבר הלך ודעך. אני לא זוכר שמישהו צעק "בגין רוצח", אבל האיש זרק לכל עבר רמוים על לקיחת-אחריות ועל חוסר-יכולת להמשיך לשאת בעול. חלק גדול מהאנשים שהיו קרובים לבגין באותה התי-קופה ממשיכים עד היום ללחוש, כי האחריות האמיתית מוטלת על כתפיו של אריאל שרון. כאן מתחייבת מבחינתי הערת-ביניים אי-שית. אני אולי חייב לאריאל שרון את חיי. ב-1973, יומיים לפני הקרב על החווה הסינית, הייתי אמור, יחד עם שלושה מחבריי ליחידה, לצאת למשימת-תצפית בתוך החווה. משימה, שעל-פי כל הנתונים שנודעו מאוחר יותר, היתה מסתיימת במוות בטוח. שרון ביטל את הפעולה כרגע האחרון. הסיבה, כך אמרו לנו, היתה סיכון גבוה של חיי האנשים. בערך 650 אנשים נהרגו במילחמת-הלי-בנון. מילחמה, שבה סיכון גבוה של חיי-אדם לא היה השיקול העיקרי בהחלטות של שרון ובגין. שאלת האחריות חשובה היום רק להיסטוריונים ולמישפחות השכולות. ובארץ, שבה אף אחד לא משלם עבור כיסלון, ההסתגרות של בגין היא ככל ואת צורה של חרטה.

התצלומים בעמוד הזה הם מה שאתם רוצים לראות בהם. אולי מחלה שפגעה בי ראשה-ממשלה, ואולי רמות של מנהיג פולי-טי שהודקן ופרש. התאריכים לצד התמונות הם הסיפור האמיתי. שנתיים בלבנון. בגין לא יצא מהבוכן הזה.

שמזאל שפרטוב

ומאז ועלמו עיקבותיו

מודיע על ההתפטרות. אני לא יכול יותר